

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	4 november 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0182	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82346A4A	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	27 januari 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Voorgestelde maatregelen 4: Kaart aangetroffen reptielen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen tussen Maarnse Grindweg 23 en 26 en schuin tegenover nummer 24 in Maarn

Op 27 januari 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend namens B.V. Landgoed Huis te Maarn, voor de locatie tussen Maarnse Grindweg 23 en 26 en schuin tegenover nummer 24 in Maarn (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0182.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen van de hazelworm en de levendbarende hagedis;
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b van de wet, voor zover dit betreft opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm en de levendbarende hagedis;
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.34, eerste lid van de wet, voor zover dit betreft het uitzetten van de hazelworm en de levendbarende hagedis.

voor de periode van **de verzenddatum van het besluit tot en met 31 maart 2026**

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het plangebied en omvat de bouw van 3 wooneenheden en 1 werkschuur/ontvangstruimte (4 kavels verspreid over 3 locaties) op landgoed Huis te Maarn (zie bijlage 2). De maatregelen van de bouw in relatie tot beschermde soorten bestaan voornamelijk uit:

- Afplaggen van 4 kavels en andere voorbereidende werkzaamheden,
- Bouwrijp maken van de kavels, de aanleg van de bouw- en ontsluitingswegen en andere werkzaamheden ten behoeve van de bouw,
- De bouw van de 3 wooneenheden en een werkschuur/ontvangstruimte.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.10 en 3.34 van de wet, voor wat betreft de hazelworm (*Anguis fragilis*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2026.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 18 en 21 oktober 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De hazelworm en de levendbarende hagedis zijn beschermd ingevolge artikel 3.10 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de hazelworm en levendbarende hagedis en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de hazelworm en levendbarende hagedis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

Op grond van de door u aangeleverde onderbouwing beoordelen wij de alternatievenafweging als volgt. Het project is locatiegebonden. De bouw kavels zijn gelegen aan de Maarnse Grindweg, waar aan weerszijden al bebouwing gesitueerd is. Daarmee is dit de beste locatie voor het project, met de minste verstoring op het naastgelegen bos. En dit betreft een locatiegebonden project waardoor er geen betere alternatieve locaties aanwezig zijn, omdat dit reeds half open bosterreinen betreffen, waardoor de benodigde bomenkap beperkt is. Op de bouwlocaties voor de woningen en de werkschuur/ontvangstruimte is geen optimaal habitat van de hazelworm en levendbarende hagedis aanwezig, daarmee zal realisatie van de bouw niet leiden tot aantasting van optimaal habitat (heide met opwarmplekken) van deze soorten. Wel wordt suboptimaal (veelal hoge en dichte vegetatie) habitat van hazelworm en levendbarende hagedis aangetast.

Voorafgaand aan de bouw- en plagwerkzaamheden, die van invloed zijn op de hazelworm en levendbarende hagedis, worden deze soorten afgevangen binnen de periode april t/m begin van november. De bouw- en plagwerkzaamheden starten als er geen reptielen meer worden aangetroffen. De hazelworm en levendbarende hagedis worden verplaatst naar een alternatief leefgebied. Dit betreft open bos met heide in een straal van 100 meter ten opzichte van het plangebied (zie bijlage 3). Er worden daarnaast binnen 1 a 2 jaar twee heidecorridors ter compensatie van het afgenomen leefgebied door de bouw aangelegd (zie bijlage 3). Deze natuurcompensatie wordt aangelegd als gevolg van de vermindering van leefgebied door de bouwlocaties en de werkschuur. De natuurcompensatie sluit bovendien aan bij een recent aangelegde ecologische verbindingszone (ecoduct) over de N227. Er is geen betere werkmethode voorhanden. De planning is de meest gunstige planning rekening houdend met het vogelbroedseizoen en de winterrustperiode van reptielen.

Aangezien in de voorgestelde werkwijze en planning voldoende geschikte mitigerende en compenserende maatregelen zijn opgenomen, zoals het realiseren van de heidecorridors en werken buiten de kwetsbare periode, en beschreven is dat in het plangebied in de nieuwe situatie een optimaal leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis aanwezig is met een verbinding naar andere populaties, bestaan hiervoor geen redelijke alternatieven.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de hazelworm en levendbarende hagedis heeft u de ontheffing met betrekking tot het plaggen en bouwrijp maken aangevraagd op grond van het belang 'de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied' en in het belang van 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitat'.

De volgende onderbouwing is geleverd:

De bouw van de woningen en de werkschuur/ontvangstruimte maken de bouw van een ecoduct over de Amersfoortseweg (Renée van Notten Wissel over de N227) en de aanleg van een ecologische corridor bestaande uit heide en heischraal grasland mogelijk^{2 3}. De heidecorridors (bijlage 3) die aangelegd worden ten behoeve van de compensatie van de habitat van hazelworm en levendbarende hagedis, verbindt de ecoducten over de N227 en de N226 met elkaar. Het Landgoed Huis te Maarn heeft aan de westgrens gronden ter beschikking gesteld die de realisatie van het ecoduct over de N227 mogelijk maken. Op deze gronden met een oppervlakte van circa 13.910 m² ligt de oostelijke toeloop naar het ecoduct. Door het ter beschikking stellen van de gronden levert het landgoed een belangrijke bijdrage aan de ontsnippering van de Utrechtse Heuvelrug. Door de heidecorridors vindt namelijk een verbetering plaats van de verspreidingsmogelijkheden van soorten die van nature voorkomen op de heidevelden zoals de hazelworm en levendbarende hagedis. Op de lange termijn moet dit leiden tot het ontstaan van duurzame netwerkpopulaties, waardoor het risico op het permanent verdwijnen van soorten uit bestaande terreinen afneemt. Dit onderschrijft daarmee het belang, de bescherming van de wilde flora of fauna, en in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitat van de hazelworm en levendbarende hagedis.

Conclusie

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen 'de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied' en 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitat' voldoende onderbouwd zijn om zwaarder te wegen dan het beschermingsbelang dat is gediend met de verbodsbepalingen op het doden en vangen van de hazelworm en levendbarende hagedis en het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen van de hazelworm en de levendbarende hagedis.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soorten

Hazelworm

Hazelwormen zijn zowel in het plangebied als in het onderzoeksgebied rondom de bouwkaavel voor de werkschuur/ontvangstruimte aangetroffen (bijlage 3). De populatiedichtheden zijn laag (enkele dieren), niet alleen op de bouwkaavels, maar ook in de omliggende bospercelen. Op de bouwkaavels zelf zijn geen hazelwormen vastgesteld maar het is aannemelijk dat de beide onderzoeksgebieden in hun geheel, dus inclusief de bouwkaavels, voor de hazelworm de functie van leefgebied (met voortplantings- en/of rustplaatsen) vervuld.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is alleen aangetroffen op en langs de randen van het heideterreintje ten noordwesten van het plangebied (bijlage 2). De enkele dieren die op dit terrein zijn waargenomen, vormen vermoedelijk een kleine, min of meer geïsoleerde en daardoor kwetsbare deelpopulatie die tezamen met (kleine) deelpopulaties in geschikte terreinen in de omgeving een netwerkpopulatie vormen. Door de aanleg van het open natuurerrein wordt de oppervlakte geschikt habitat in dit deel van de Heuvelrug meer dan verviervoudigd (van circa 2.100 m² naar circa 9.900 m²). De groei van de deelpopulatie levendbarende hagedissen die hierdoor mogelijk wordt, zal de deelpopulatie minder kwetsbaar maken.

² Huis te Maarn, toekomstvisie Landgoed Huis te Maarn, maart 2016

³ Provincie Utrecht, Leidraad Behoud door ontwikkeling op historische buitenplaatsen, juli 2014

Staat van instandhouding

De lokale en regionale staat van instandhouding van de hazelworm en levendbarende hagedis is relatief gunstig in het gebied Utrechtse Heuvelrug (bron: RAVON-verspreidingsatlas en de NDFF (2010 tot en met 2020)). Ook staan deze soorten niet als 'bedreigd' op de Rode Lijst van Nederlandse zoogdieren (2009). De langjarige trend van de soorten laat een matige toename zien (Janssen 2019) op nationaal niveau. Het verspreidingsgebied van de hazelworm en levendbarende hagedis in de provincie Utrecht omvat de gehele Utrechtse Heuvelrug. Binnen dit gebied komen de soorten in sterk wisselende dichtheden voor. In optimale habitats (open, structuurrijke bossen met een goed ontwikkelde kruid- en moslaag en/of een dikkere humuslaag, bosranden en structuurrijke heideterreinen) zijn dichtheden van enkele tientallen dieren per hectare vastgesteld; in marginale habitats (dichte, gesloten bossen met een matig ontwikkelde tot ontbrekende kruid- en moslaag en monotone heideterreinen) ontbreken ze of komen hooguit enkele dieren per hectare voor. Sinds de jaren negentig van de vorige eeuw neemt de soorten landelijk bezien toe. Op de Utrechtse Heuvelrug is dat niet anders. Door het verplaatsen van de hazelworm en levendbarende hagedis naar geschikt leefgebied (bestaande heideterreinen, waar geen of hooguit enkele hazelwormen of levendbarende hagedissen zijn) en de aanleg van nieuw leefgebied (heidecorridors), komt de gunstige staat van instandhouding van de hazelworm en levendbarende hagedis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De bouw van de woningen en van de werkschuur/ontvangstruimte kan leiden tot het (opzettelijk) doden en verwonden van de hazelworm en de levendbarende hagedis en tot het beschadigen en vernielen van leefgebied, inclusief voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van deze soorten. Het doden en verwonden kan zich voordoen bij het kappen van het bos, het bouwrijp maken van de kavels, de aanleg van de bouw- en ontsluitingswegen en andere werkzaamheden ten behoeve van de bouw. Het doden en verwonden van hazelwormen wordt voorkomen door voorafgaand aan de werkzaamheden (onder andere de kap van bomen en plaggen) de aanwezige hazelwormen en levendbarende hagedissen in het perceel weg te vangen en te verplaatsen naar de omliggende uitzetlocaties waar geen werkzaamheden plaatsvinden en waar de populatiedichtheden van de hazelworm en levendbarende hagedis volgens het onderzoek (Van den Bijtel 2018) laag (enkele dieren) zijn. Gevangen dieren worden in de periode mei tot en met oktober en bij uitzondering uiterlijk de eerste week van november (bij geschikte weersomstandigheden) verzameld en binnen circa 100 meter afstand uitgezet (zie bijlage 3, uitzetlocaties ten opzichte van het plangebied). De uitplaatslocatie bevindt zich in gelijkwaardig geschikt habitat en biedt voldoende omvang om bestaande populaties niet negatief te beïnvloeden.

Het kappen van bos en afzetten van de houtopslag vindt plaats in de periode van november tot en met 15 maart, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de hazelworm en levendbarende hagedis en pas nadat deze soorten weggevangen zijn.

Als gevolg van de bouw van de woningen en de werkschuur/ontvangstruimte zal een oppervlakte van ca. 1.300 m² leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis verloren gaan.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. Er worden voldoende maatregelen genomen om negatieve effecten op de hazelworm en levendbarende hagedis zoveel als mogelijk te verminderen door het afvangen van dieren en verplaatsten naar geschikt leefgebied en door de aanleg van geschikt nieuw habitat door de aanleg van twee heidecorridors. Hiermee wordt het doden en beschadigen van voortplantings- en verblijfplaatsen van de hazelworm en levendbarende hagedis echter niet voorkomen. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig. Er wordt voldoende nieuw optimaal habitat aangeboden. Het ongeschikt maken van het bestaande leefgebied vindt plaats buiten de meest kwetsbare periode en voor de werkzaamheden worden dieren gevangen en verplaatst naar een uitplaatslocatie op een afstand van circa 100 meter.

De aan te leggen heidecorridors (bijlage 3; oostelijke en westelijke corridor) worden aanmerkelijk groter (circa 7.800 m²) dan de oppervlakte die door de bouw van de woningen en de werkschuur/ontvangstruimte en de aanleg van de ontsluitingspaden verloren gaat. De netto-oppervlakte goed leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis zal derhalve toenemen. Na de aanleg van het natuurerrein (oostelijke en westelijke heidecorridors) ontwikkelt het gebied zich binnen enkele jaren tot heide en daarmee optimaal habitat voor de hazelworm en de levendbarende hagedis. Tot die tijd is het gebied niet optimaal geschikt leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis.

Daarom moeten de dieren gespreid over naastgelegen uitzetlocaties (bijlage 3) uitgezet worden. Als de aanleg van de nieuw ter compensatie aangelegde natuurterrein afgerond is, dan kunnen de mobiele dieren (levendbarende hagedis en hazelworm) zelfstandig zich hier verspreiden.

Na inrichting van de oostelijke en westelijke corridors zal het beheer van de heidecorridors bestaan uit:

- Verwijderen (uitsteken) van opslag van berk, Amerikaanse vogelkers en ander loofhout in de ingerichte heidecorridor,
- Maaien (na 2 tot 3 jaar) van naalddhout (Grove den, Douglasspar) opschot,
- Drukbe grazing tegen vergrassing (voor meer structuur en variatie in de jonge heide),
- Kleinschalig maaien en afvoeren (voor meer structuur en variatie in de jonge heide),
- Beheer van de bosranden.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

De effecten op de populatie van de hazelworm en levendbarende hagedis zijn alleen lokaal en deze soorten worden uitgezet in geschikt habitat. De uitplaatsingslocaties hebben voldoende draagkracht voor de uit te plaatsen dieren. Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de hazelworm en levendbarende hagedis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VI. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

VIII. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

IX. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

8. Een reptielen scherm wordt voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst om het plangebied. De paaltjes van het reptielen raster dienen aan de binnenzijde van het raster te worden geplaatst om te voorkomen dat dieren deze gebruiken om het gebied in te komen.
9. Er mag pas met zware voertuigen over de bosbodem heen gereden worden als hazelwormen en levendbarende hagedissen weggevangen zijn door een deskundige en pas na vrijgave van een deskundige.
10. De gevangen dieren dienen uitgezet te worden in geschikt habitat binnen het landgoed, binnen 100 meter van het plangebied, waar geen hazelworm of levendbarende hagedis territoria aanwezig zijn (zie bijlage 3, uitzetlocaties) en waar geen werkzaamheden plaatsvinden. De draagkracht in dit gebied dient groot genoeg te zijn om de uit te zetten exemplaren te kunnen herbergen.
11. Op plaatsen waar aantallen hazelwormen en levendbarende hagedissen worden aangetroffen die te groot zijn voor handmatige vangst, moeten conform het protocol voor inventarisatie van de levendbarende hagedis (Bij12, 2017), gedurende een of meer korte periodes vangstpotten of emmers ingegraven worden die dagelijks worden gecontroleerd en buiten deze periodes worden verwijderd of afgesloten. Gevangen dieren worden verzameld in bakken met een strooisellaag en bij een voldoende groot aantal of aan het eind van de controle uitgezet op de uitplaatslocatie. Als tijdens werkzaamheden eventueel nog aanwezige hazelwormen en levendbarende hagedissen aangetroffen worden in het plangebied, dan moeten deze dieren weggevangen en verplaatst worden in overwinteringshabitat in de uitplaatslocatie.
12. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient de werkwijze of de te gebruiken apparatuur zodanig aangepast te worden dat de hoeveelheid slachtoffers onder de dieren zo beperkt mogelijk zal zijn:
 - a. Als bij de werkzaamheden met machines door het terrein gereden wordt, dient dit zoveel mogelijk op vaste

paden te gebeuren en dient er rekening gehouden te worden met de aanwezige exemplaren in de bermen van de wegen waarover het transport plaatsvindt;

b. Tijdens de werkzaamheden dient niet over boomstammen gereden te worden, om te voorkomen dat onder de boomstam aanwezige dieren gedood worden.

13. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁴ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op beschermde soorten.
14. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
15. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
16. De maatregelen, genoemd in het activiteitenplan van december 2020 en het ecologisch werkprotocol van december 2020 en het natuuronderzoek van juni 2018, (zie bijlage 3) en onderhavige voorschriften moeten worden opgevolgd.
17. Het maaien van vegetaties moet gebeuren buiten de periode dat reptielen actief zijn. Dat betekent niet maaien in de periode van half maart tot eind oktober.

Na afloop van de werkzaamheden

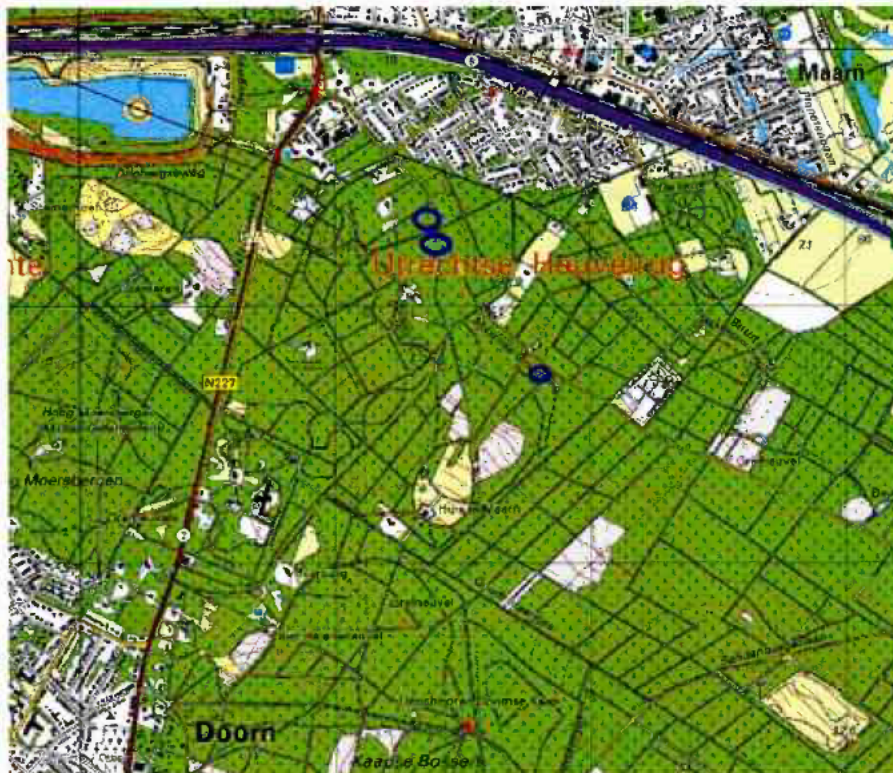
18. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

⁴ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

Bijlage 2: Kaart plangebied

(Bron: Achterberg Ecologie & Natuurfotografie, natuurwaarden onderzoek aanleg heidecorridors, Landgoed Huis te Maarn, december 2020)

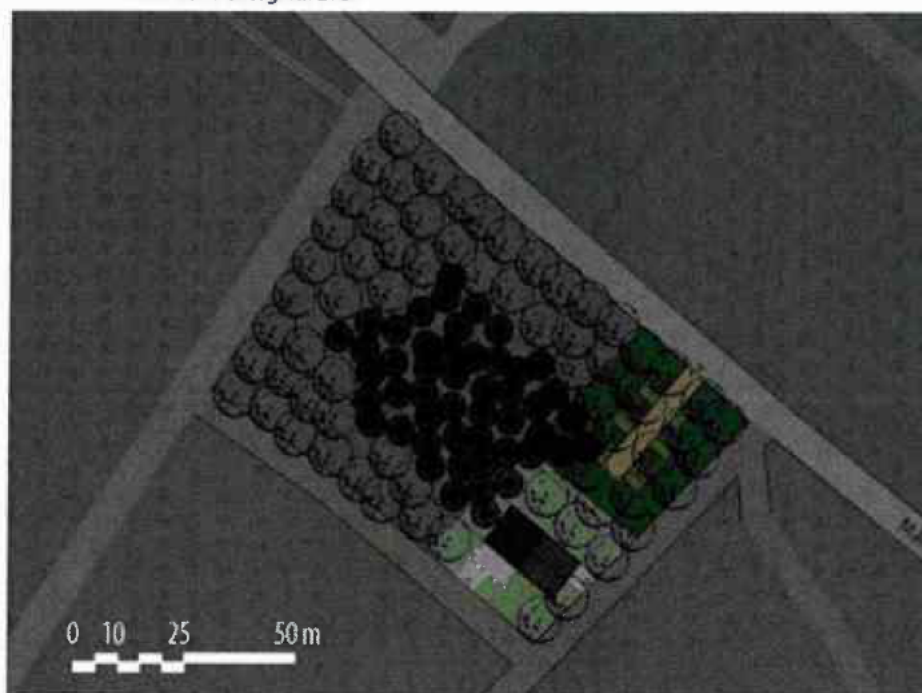
Locatie plangebied op kaart met detailniveau 1:25.000 (bron: pdok).

Het project, met de 2 noordelijke bouwlocaties voor de 3 woningen en de zuidelijke bouwlocatie voor de werkschuur/ontvangstruimte (bron: Natuurwaarden onderzoek ontwikkellocaties landgoed Huis te Maarn, Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek, kenmerk 201828, juni 2018).

Figuur 8. Stedenbouwkundig ontwerp voor de woonkavels
Bron: Terra Incognita 2017

Figuur 9. Stedenbouwkundig ontwerp voor de bouwkegel van de werkschuur/ontvangstruimte
Bron: Terra Incognita 2017

Bijlage 3: Voorgestelde maatregelen

(Bron: Achterberg Ecologie & Natuurfotografie, Ecologisch werkprotocol, december 2020)

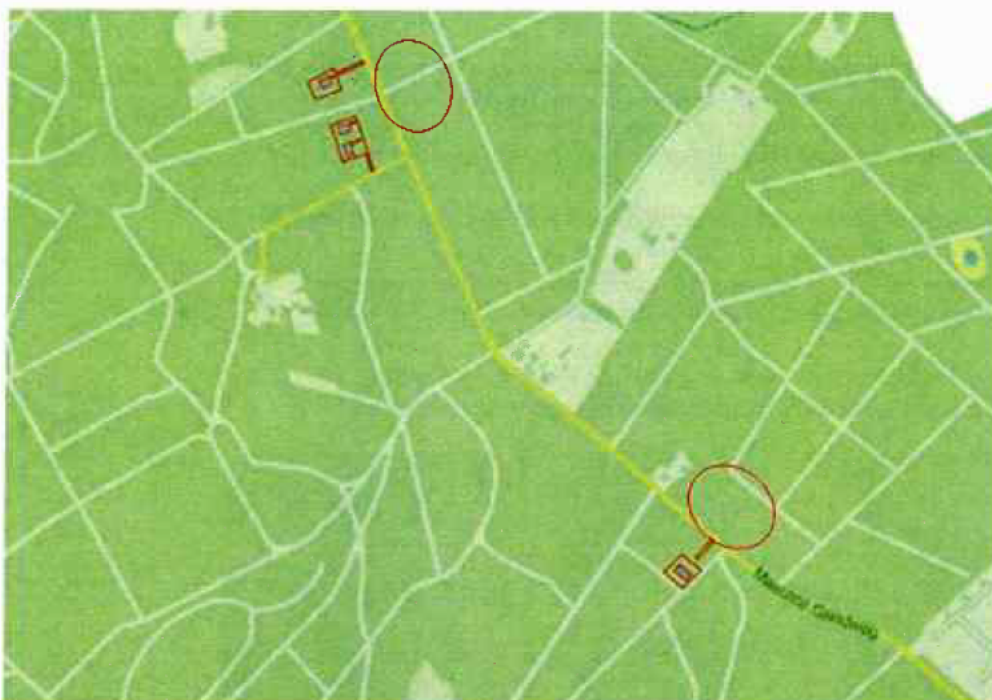

Figuur 6: De aan te leggen westelijke corridor / corridor 1 met dunningsstrook, beiden aan de zuidwest kant van het pad (bron: Tilborghs-Lenders, 2020)

n.b. De corridors betreffen de aan te leggen compensatiegebieden voor hazelworm en levendbarende hagedis (Bron: Achterberg Ecologie & Natuurfotografie, Ecologisch werkprotocol, december 2020)

Figuur 7: De aan te leggen oostelijke corridor / corridor 2 met dunningsstrook, aan weerszijden van het pad (bron: Tilborghs-Lenders, 2020)

Uitzetlocaties (globaal rode contouren) binnen 100 meter ten opzichte van het plangebied. (Bron achtergrond kaart: Van den Bijtel, Natuurwaardenonderzoek ontwikkelingslocaties landgoed Huis te Maarn, juni 2018)

Indruk uitzetlocatie binnen 100 meter van het plangebied.
(Bron: Van den Bijtel, Natuurwaardenonderzoek ontwikkelingslocaties landgoed Huis te Maarn, juni 2018)

9.1.7 Hazelworm

- Voorafgaand aan de werkzaamheden ten behoeve van de bouw van de woningen en de werkschuur/ontvangstruimte worden de terreindelen waar werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het kappen van bos en het bouwrijp maken van gronden, omheind met reptielschermen. Deze schermen blijven staan totdat alle werkzaamheden voltooid zijn.
- De te plaatsen reptielschermen zijn bovengronds minimaal 30 cm hoog en worden ca. 20 cm ingegraven in de grond.
- De schermen bestaan uit PE-folie of een gelijkwaardig glad materiaal en worden bevestigd aan houten paaltjes. De paaltjes worden geplaatst aan de zijde van het vanggebied.
- Binnen de schermen worden vervolgens de aanwezige hazelwormen weggevangen. Dit wegvangen dient plaats te vinden in de periode april tot en met september.

Locaties waar werkzaamheden plaatsvinden die kunnen leiden tot het doden en verwonden van hazelwormen, worden omheind met reptielschermen. Binnen de schermen worden vervolgens de aanwezige hazelwormen weggevangen (HV)

- De gevangen hazelwormen worden uitgeplaatst naar locaties in de directe omgeving van de bouwlocaties die buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen.
- Door de ontwikkeling van een open natuurterrein ten zuidwesten van de te bouwen woningen ontstaat een nieuw geschikt leefgebied voor de hazelworm.

9.1.8 Levendbarende hagedis

- De bouw van de woningen zal niet leiden tot het beschadigen of vernielen van het leefgebied, inclusief voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen, van levendbarende hagedissen. Voor deze soort zijn geen mitigerende maatregelen vereist.
- Door de ontwikkeling van een open natuurterrein ten zuidwesten van de te bouwen woningen ontstaat een nieuw geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis.

→ Vellen van de bomen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden in de periode half augustus tot half maart. Bij het plaggen dient rekening te worden gehouden met in de bovenste bodemlaag overwinterende Hazelwormen, en mogelijk Levendbarende hagedis en Zandhagedis.

→ Bomen die te ver vanaf het pad staan om met de processor vanaf dat pad geveld te kunnen worden, zullen met de motorzaag moeten worden omgezaagd richting het pad, waarna de processor ze oppakt. Zo worden de geveldde bomen niet over de bosbodem gesleept. Het neerkomen van geveldde bomen op de bosbodem en het vervolgens uitslepen van stammen brengt grote risico's van vernielen van winterrustplaatsen en doden van reptielen met zich mee.

→ In het uiterste puntje van de uitloper van de oude boskern, moeten alle waardevolle dikke oude bomen behouden blijven.

Ter hoogte van heide nr. 5 is de dunning aan de zuidzijde niet/matig gemarkeerd (08/12/2020). Tussen heide nr. 5 en 6 zijn alleen 1-2 rijen bomen direct langs het pad geblest voor de dunning (08/12/2020).

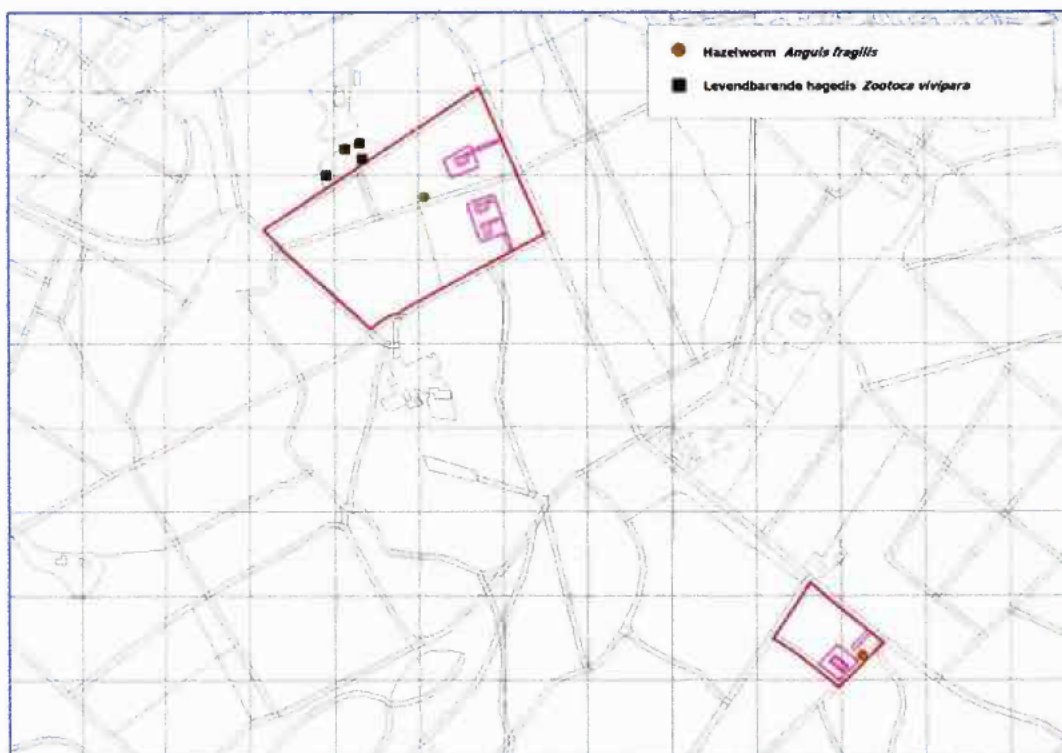
→ Het verwijderen van de opslag op de voormalige kapvlakte direct ten westen van heide nr. 6 mag niet in het broedseizoen van vogels plaatsvinden, d.w.z. niet in de periode half maart tot half augustus. In de winterrust-periode van de reptielen (half oktober tot begin april) mag hier niet met voertuigen gereden worden. In de perioden voor half maart en na half augustus (buiten het broedseizoen) zal het verwijderen van opslag van jonge bomen daarom gebeuren vanaf het pad met een rupskraan met een maai-/verzamelkop (figuur 4), teneinde het vernielen van winterrustplaatsen en doden van reptielen te voorkomen. Op niet met de rupskraan vanaf het pad bereikbare plekken moet door een lopend persoon met handgereedschap gewerkt worden. Afgezaagd materiaal moet op een voor de rupskraan vanaf het pad bereikbare plek gedeponereerd worden.

Figuur 4: Een rupskraan met een maai-/verzamelkop; deze kan tot 8m vanaf het pad werken. Vegetatie op niet met de arm van de rupskraan bereikbare plaatsen moet met handgereedschap afgezaagd worden.

Bijlage 4: Kaart met aangetroffen reptielen

(Bron: Van den Bijtel, Natuurwaardenonderzoek ontwikkelingslocaties landgoed Huis te Maarn, juni 2018)

Figuur 7. Waarnemingslocaties van hazelworm en levendbarende hagedis

N.b. rode arcering betreft de onderzoeksgebieden, de roze arvering betreft de bouwvlakken